

Guerillakríggj í Wales

Loysingarsinnaðir walisarar eru farnir undir sprengingálop móti bretska yvirvaldinum Vandir fyrri lívinum hjá Charles, prinsi, tá hann verður »Prince of Wales» í juni í ár

Tað er ekki altíð neyðugt at fara so langt burtur frá okkara leiðum fyrri at finna pláss, har ófriður tekur seg upp. Skilið hevur verið út av lagi ringt í Evrópa seinasta summer og heyst, og eitt tað seinasta plássið, har við urskiftini eru farin at versna, er Wales.

Walisarar hava altíð stríðst fyrri at fáa sjálvstöðu sína aftur, síðan teir í trettrandi öld komu inn undir Ongland og bleiv ein partur av bretska ríkinum. Tað hevur to aldrý eydnast teimum fult, kanska av tí, at landið liggur so tætt til Ongland. Kanska hava teir heldur aldri rættlaga kunnað komið á samt um ein felags loysnarpolitikk móti Onglandi, tí teir hava altíð verið — sum so mangan í øðrum londum — byttir upp í nógvar smáar bólkar.

Sprengingálopini

Spurningurin er to nú, um tað ikki tykist at vera komin ein vend í hesum málinum. Kravgongur um sjálvstýri hava í seinastuni tikið seg upp í heilum, eins og rættlaga harður ófriður eisini hevur verið tær seinastu vikurnar. Tað kann so vera hvat tað er, tí tað er hóast alt ongin vanlukka, um nakrar kravgongur verða iverksettar.

Tað sum bretska yvirvaldið óttast meira fyrri er, at fleiri bumbuálop hava verið í seinastuni. Nýliga vórðu tveir vatnleiðingar, ið leiða vatn úr walisiska dalinum Eilan Valley til miðbretska idnaðarbyirnar einahelst Birmingham, sprongdar inni á bretska øki. Sprengingarnar vórðu so væl útfordar, at tað floymandi vatnið ikki bert oyði legði eina jarnbreyt, men eisini elvdi nógvan skaða á motorvegnum millum Wales og Birmingham. Tað var tann setta bumbusprengingin síðan 1966.

Guerillakríggj

Scotland Yard — gitna kriminalpolitíið í London, ið tikið hevur sær av málinum, heldur, at tað eru nakrir fáir, veltvandar og dugnaligir menn, ið standa aftanfyrri. Teir hava to ikki kunnað fangað nakran enn, eins og teir heldur ikki vita, hvar teir skulu leita. Summir eru farnir at tosa um, at tað bart út skuldi verið ein serliga vandur guerillaherur, ið er farin at gera um seg. Tað er kanska so nógvt sagt, men ongin er ið hvussu er í iva um, at sprengingarnar og onnur herverk — m. a. standmyndum — sum í seinastuni hava tikið seg fram,

eru framd av walisiskum tjóðveldismonnum.

»Prince of Wales»

Grundin til, at alt hetta hendir just nú, er at walisarar eru farnir at hugsa um tað beina í, at prins Charles, sonur Elizabeth drottning av Onglandi, til várs verður kosin »Prince of Wales» á walisiska slottinum Caernarvon. Teir mest ytrasinnaðu av walisarum hava beinleiðis hótt við at taka livið av prinsinum, og aftaná tey seinastu bumbuálopini, er politíið farið at hugsa meira um tað, ið sagt hevur verið. Sostatt hevur Scotland Yard

eisini fingið til uppgávu at verja livið hjá prinsinum, tá hann ferðast í Wales.

Plaid Cymru

Nógvir smáir loysingarflokkar eru í Wales, men tann størsti av teimum, Walisiski Tjóðveldisflokkurin, ella »Plaid Cymru», sum hann eitur á keltiskum (ið er tað málið, fólk tosa í Wales), tekur støðu móti ófriðinum. Hóast teir ganga fult inn fyrri sjálvstöðu, siga teir klárt, at teir forðoma slíkar gerðir, og at teir ætla at nýta demokratiskar vegir fyrri at koma á mál. Plaid Cymru hevur fingið ein mann valdan inn í bretska undirhúsið, og hesin, Gwynfor Evans, er enná gingin so langt sum til at siga, at bumbuálopini eru framd av bretska fyrri at seta ringt ljós yvir walisiska Tjóðveldisflokkinn.

Wales ikki vatnhylur Onglands

Tað er helst nakað nógvt avgjørt, og orsøkin til, at just vatnrørini vórðu sprongd, er helst fyrriuttan at sýna »offgindanum», at teir als ikki vilja veita honum vatn (90 pst. av vatninum í Birmingham kemur úr Wales), so tað, at bretar fyrri kortum hava avdúkað eina ætlan um at gera Duladalin í Wales til vatnhyl. Hetta fer at føra við sær, at nógvir íbúgvavar í dalinum verða noyddir til at flyta, og sostatt er tað mest hugandi, at sprengingin var eitt mótmæli móti hesi ætlan.

Støðan er alt annað enn góð, og nú situr alt Wales og biðar eftir næstu sprengingin... micky.

Norðmenn hava hitt beint innanfyri turistsiglingina: Risabilferjan best hóskandi

Danir liggja heilt í botni í kappingini um at fáa tey best hóskandi turistskipini Norðmenn so nógvt fremstir, men fleiri onnur lond koma nú við

SOSIALURIN hevur fyrr greitt lesarum sínum frá, hvussu vóðurskiftini innanfyri sjóferðsluna við ferðafólkum kring heimin hava verið. Vit søu tá, at stór afturgjöld var komin í vanligu rutisiglingina, og at tey stóru reiðarini nú heldur høvdu hug til at byggja skip síni til at sigla við turistum.

Danir og føroyingar heilt aftastir

Seinasta ár gjordist hetta rættliga greitt, men ikki øll reiðari eru komin eins væl við í hesi nýggju kapprenning um at fáa best útgjöld skip til at lokka tey flestu ferðafólkini við. Hjá okkum er tað í lotuni so ringt, sum tað helst á ongum sinni áður hevur verið. Vit eiga ikki so frægt sum skip til at røkja vanligu uttanlandasigling við, men tað kann kanska ugga okkum eitt lítið sindur, at Føroyar er ikki tað einasta landið, har støðan í lotuni er meira ella minni hettislig. Danmark hevur eina eins ringa støðu — ið hvussu er tá tosað verður um turistsigling. Danir eiga onki skip, ið beinleiðis er útgjørt til hetta endamálið. DFDS plagar to á hvørjum ári, just um hetta mundið, at taka annað av teim báðu stóru skipunum, ENGLAND ella WINSTON CHURCHILL, ið vanligu røkja rutuna millum Esbjerg og Harwich og senda tað á umferð við ferðamannafólki. Tað er so eisini tað einasta, ið danir kunnu fáa hesa týðningarmiklu sigling til.

Norðmenn: 15.000 t. bilferja

Norðmenn harafturimóti hava funnið tað rétta sniðið. Teir eru farnir at byggja ofora stórar

bilferjur, ið eru serstakliga útgjörðar til at flyta ferðamannafólk, og tykist hetta at hava eydnast sera væl hjá teimum. Tað seinasta skipið hjá teimum var liðugt nú fyrri kortum. Tað er tann 15.000 tons stóra bilferjan STARWARD, ið skal sigla við turistum millum Miami Beach og Jamaica. Ja, tit løsu rætt, tí tað sum kanska eyðkennur ætlanir hjá norðmonnum mest er, at fáar av hesum ferjunum sigla til Noregs STARWARD er eitt óført domi um, hvussu eitt »turistskip» eigur at vera innrættað: Tveir svimjihylar, sauna, uttandura bio, handilstorg, vakurleikarúm, dansihólið, egið sjúkrahús o. s. fr. Tað er norski reiðarin Lauritz Kloster, ið frammanundan hevur eitt næstan eins stórt skip, SUNWARD, ið longu siglar á somu leiðum. Tað, sum norðmenn her hava borið eyga við er nevnliga tað, at teir ríku amerikanararnir, ið hesi skip so skilliga eru roknaði til, halda, at tann besta ferjan er at slappa av um borð á einari slíkari ferju, meðan akfar teirra stendur á bildekkinum og biðar...

Norskar ferjur víða hvar

Soleiðis kunnu vit rokna við at móta nógvum norskum bilferjum av hesum slag á høvunum komandi árin. Men tá ein hugsar nærri um tað, er tað kanska ikki so lógið hóast alt, at tað just vóru norðmenn ið fóru henda vegin. Teir hava longu eitt ótal av ferjum siglandi í rutu kring so at siga alt Norðureuropa. Norski reiðarin Thoresen hevur fyra ferjur, VIKING I, II, III, og IV, ið sigla millum Ongland og Frankariki tvørtur um Ermasund.

Reiðarið Moltzau, ið hevur heimstað í Oslo hevur rutur millum Gedser og Travemünde

eins væl og millum Helsingør og Hålsborg. Sum sagt er tað aloftast eitt stuttligt eyðkenni fyrri norsku ferjureiðarini, at tey hava ferjur í rutu alla aðra staðir enn í Noreg.

Fleiri norski reiðari hava bílagt sær ferðamannaskip, serstakliga útgjörð til turistsigling, og harimillum skip upp til eini 20.000 tons. Í lotuni liggur tað sostatt sera væl fyrri hjá teimum, tí ongi onnur lond hava í lotuni møguleika fyrri at taka aftur á hesum okinum. Teir vóru fyrstir — so nógvt teir fyrstu at fanga hesa ætlan og gera hana til veruleika.

Onnur lond taka seg fram

Men onnur lond taka seg eisini so liðandi fram. Svenska Amerika Linjen sendir á hvørjum ári risaferðamannaskip síni út á turistferðir, men hesi skip hóska ikki so rættlaga væl til hettar endamálið. Tí leggja teir eisini doyn á at byggja nýggj skip, og eisini her eru tað ferjurnar, ið tykjast best hóskandi til endamálið. Eysturtýskarar dríva eisini á, og seinasta summ ar søu føroyingar, hvat Vesturtýskland hevur at bjóða teimum, ið kundu havt hug til at fáa sær ein litlan svipp á sjónum, nevnliga, tá HANSEATIC vitjaði okkum. Eisini russar koma við, og eitt tað vakrasta skipið í heiminum er uttan iva russiska ferðamannaskipið ALEXANDER PUSHKIN.

Vónleyst hjá okkum

Nú er tað heilt greitt hjá øllum londum, at peningurin skal vinnast við at sigla við turistum, men vit kunnu sjálvsagt ikki gera okkum nakrar vónir um at koma við á tí okinum. Tað kostar nógvt at byggja eitt sovorðið skip, og hvussu kunnu vit vera forir fyrri tí — vit, sum ikki so frægt sum kunnu varðveita okkum uttanlandasigling okkara?!

micky.

Foreldur ella verjar

ið ætla at lata børn síni í Kommunuskúlan ella Venjingarskúlan komandi skúlaár, verða biðin um at siga frá á skúlanum hósdagin 6. og friggjadagin 7. februar millum kl. 16 og 18.

Børn, sum búgva eystan fyrri Svalbardsveg, Grønlandsveg, Landavegin og J. C. Svaboegotu, verða tilmeldað í Tórshavnar Kommunuskúla, meðan børn, ið búgva við nevndu vegin og vestanfyrri, verða tilmeldað á Venjingarskúlanum.

Eisini børn úr øðrum skúlum, sum komandi skúlaár ætla sær at ganga í hesar skúlar og somuleiðis í realdeildina ella í 8. flokk, eiga at siga frá hesar nevndu dagar.

Gerið so væl at hava koppaseðil við.

TÓRSHAVNAR KOMMUNUSKÚLI
VENJINGARSKÚLIN

Almennir fyrilestrar á Fróðskaparsetri Føroya

Februar J. S. Joensen: Sjógvurin uttan um Føroyar
Mars Zach. Wang: Arbejdsarørsan
Apríl Ole Jacobsen: Norskar bókmenntir
Fyrilestrarini byrja týskvöldið 4. februar 1969 kl. 20.
FRÓÐSKAPARSETUR FØROYA

Haldari av SOSIALINUM gerst ein við at venda sær til posthúsið